

Projekt:

“Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pracy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji (KRK)”

(“Stocktaking of competences and qualifications for the Polish labour market and the development of the National Qualifications Framework model”)

Załącznik 3

do raportu pt:

„Od Europejskich do Polskich Ram Kwalifikacji.
Model Polskich Ram Kwalifikacji”

Najważniejsze dokumenty,
publikacje i opracowania.

Literatura związana z ramami kwalifikacji jest bardzo obszerna. Składają się na nią dokumenty instytucji Unii Europejskiej oraz instytucji krajowych, publikacje związane z nimi – często o charakterze przewodników interpretujących te dokumenty, opracowania zespołów eksperckich, wreszcie – publikowane raporty referencyjne i towarzyszące im obszerne materiały przygotowawcze z różnych krajów. Największe ich zbiory znaleźć można na stronach internetowych CEDEFOP.

W toku prac projektu, w ramach współpracy z Fundacją Fundusz Współpracy oraz Instytutem Badań Edukacyjnych, przygotowano listę podstawowej literatury dotyczącej ram – jest ona opublikowana na stronie internetowej Krajowych ram Kwalifikacji. Poniżej podajemy listę tych podstawowych pozycji literaturowych, które bezpośrednio są związane z niniejszym raportem. Zawiera ona także listę tych opracowań Zespołu Ekspertów, które zawierają istotne rozwinięcia myśli podanych skrótowo w niniejszym dokumencie.

Podstawowe dokumenty dotyczące ram kwalifikacji

The European Qualification Framework for LLL – Recommendation of the European Parliament and of the Council of April 23, 2008.

European Parliament and Council Recommendation on the Establishment of a European credit system for vocational education and training (ECVET) of 11 May, 2009

Communique(s) of the Conference of European Ministers Responsible for Higher Education: Bergen (2005), London (2007), Louven (2009)

A Framework for Qualifications of the European Higher Education Area, Ministry of Science, Technology and Innovation, Denmark, 2005

Criteria and procedures for referencing national qualifications levels to the EQF, EQF Advisory Group, Brussels, 2008

Common European Principles for Validation of Non-formal and Informal Learning. Final proposal from ‘Working Group H’ (Making learning attractive and strengthening links between education, work and society) of the objectives process, Brussels 03.03.2004

Raporty referencyjne

Referencing of the Irish National Framework of Qualifications (NFQ) to the European Qualifications Framework for Lifelong Learning (EQF) National Report, June 2009

Referencing of the Malta Qualifications Framework (MQF) to the European Qualifications Framework (EQF) and the Qualifications Framework of the European Higher Education Area (QF/EHEA), August 2009

Report referencing the qualifications frameworks of the United Kingdom to the European qualifications framework, December 2009

Publikacje dotyczące ram kwalifikacji

Publikacje powstałe w ramach projektu

Od Europejskich do Krajowych Ram Kwalifikacji (red. E. Chmielecka), ss. 160, Warszawa 2009

Europejskie i krajowe ramy kwalifikacji - podstawowe informacje (red. S. Sławiński), ss. 24 (Broszura informacyjna o Krajowych Ramach Kwalifikacji), Warszawa 2009

Europejskie i krajowe ramy kwalifikacji. (Ulotka w języku polskim i angielskim)

Inne publikacje

Wyjaśnienie europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie, Komisja Europejska, 2008.

Bergan S., "Qualifications. Introduction to the Concept". Council of Europe Publishing, 2007

Validation of non-formal and informal learning in Europe. A snapshot . CEDEFOP 2007

European Guidelines for the validation of non-formal and informal learning, CEDEFOP 2009.

Ramowa struktura kwalifikacji dla Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, MEN, Warszawa 2005

Communication from the European Commission: "The role of universities in the Europe of Knowledge", Brussels, 2003.

Kennedy D.: "Writing and Using Learning Outcomes. A Practical Guide", UCC, 2007

Tuning Educational Structure in Europe. Final Report – Pilot Project, 2003

Qualifications Systems. Bridges to Lifelong Learning. OECD 2007

The role of national qualifications systems in promoting lifelong learning. Reports from three thematic issue groups. OECD 2004

The role of national qualifications systems in promoting lifelong learning. Backgrounds reports for OECD countries. OECD, 2003-2004.

The Development of National Systems of Vocational Qualifications, UNESCO-UNEVOC 2006

Learning a Living. First Results of the Adult Literacy and Life Skills Survey. OECD 2005.

Promoting Adult Learning. OECD 2005.

Opracowania dotyczące ram kwalifikacji powstałe w ramach projektu

W toku prac projektu powstało ok. 200 różnego rodzaju tekstów, opracowań cząstkowych prezentacji, notatek problemowych. Wszystkie one, wraz ze spisem, są dołączone w wersji elektronicznej do „Sprawozdania z prac Zespołu Ekspertów”. Poniżej przedstawiony jest wybór tych prac, do których były bezpośrednie odniesienia w tekście niniejszego raportu, bądź, które miały największy wpływ na opracowanie modelu Polskich Ram Kwalifikacji. W najmniejszej mierze nie oddaje on ważności i wysiłku autorów wszystkich opracowań. W liście poniższej pominięte zostały te opracowania cząstkowe, które niemal *in extenso* znalazły się w raporcie - dotyczy to głównie modelu KRK.

Wybór opracowań:

Projekt” “Opracowanie bilansu kwalifikacji i kompetencji dostępnych na rynku pracy w Polsce oraz modelu Krajowych Ram Kwalifikacji (KRK)”. Raport okresowy o postępie prac, 1 stycznia - 30 czerwca 2009 (tzw. :mały raport”)

Zespół ds. badań empirycznych (IBE): Raport z badań empirycznych prowadzących do bilansu kompetencji i kwalifikacji wraz z raportami szczegółowymi dotyczącymi rynku pracy dla branży energetycznej, informatycznej i motoryzacyjnej.

Raport ze współpracy ponadnarodowej pomiędzy Chorwacją a Polską

Krzysztof Chelpiński:

- Opracowanie dotyczące opinii pracodawców w zakresie standaryzacji wymagań zawodowych pracowników
- Budowanie zaplecza społecznego dla ram kwalifikacji

Andrzej Janowski:

- Motywy utworzenia europejskich ram kwalifikacji i krajowych ram kwalifikacji
- Analiza raportów referencyjnych przygotowanych przez Maltę i Irlandię
- Krajowe Ramy Kwalifikacji –uwagi dotyczące niektórych kompetencji

Jolanta Urbanikowa:

- Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie KRK
- Słownik KRK

Tomasz Saryusz-Wolski:

- Uwagi dotyczące sposobu wyznaczenia poziomów Polskich Ram Kwalifikacji oraz ich liczby
- Punktowe systemy transferu i akumulacji osiągnięć

Michał Sitek, Urszula Sztandar-Sztanderska, Ireneusz Woźniak: Założenia do badań empirycznych

Magdalena Szpotowicz: Wprowadzanie Krajowych Ram Kwalifikacji: przykład Szkocji, Chorwacji i Austrii

Urszula Sztandar-Sztanderska:

- Polska Rama Kwalifikacji a rynek pracy
- Prace prowadzone w Polsce nad ramami kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego w kontekście rynku pracy absolwentów szkół wyższych

Stefan M. Kwiatkowski, Ireneusz Woźniak: Polskie deskryptory poziomów kwalifikacji zawodowych w uczeniu się przez całe życie

Ireneusz Woźniak:

- Rozwinięta analiza porównawcza deskryptorów poziomów KRK z deskryptorami kwalifikacji zawodowych
- Polska Rama Kwalifikacji – konieczność uwzględnienia piątego poziomu zdefiniowanego w Europejskiej Ramie Kwalifikacji + wizualizacja

Zespół „walidacja” (przew. Witold Woźniak):

- Sposoby walidowania kwalifikacji zdobywanych w Polsce.
- Założenia dotyczące rozbudowy w Polsce systemu walidacji umożliwiającego potwierdzanie efektów uczenia się poza edukacją formalną
- Założenia dotyczące systemów zapewniania jakości stanowiących istotny czynnik budowania wzajemnego zaufania w wymiarze krajowym i europejskim